

kako ga imajo radi. „Na, da boš tudi od mene kaj imel“ — pravijo mati in mu čisto nov krajcar dajo. Dragoslavček je bežal, kakor bi bil imel žolje, z mošnjičkom in krajcarjem k družini, kjer jim je ves presrečen svoje zaklade razkazoval. „Da, da prav lep je res, vsak pravi in potem pa še pristavi, ko bi le „bore“ krajcar ne bil!“ Ker so vsi tako govorili, jel je Dragoslavček premišljevati o „bore“ krajcarji ter ga je malomarno med svitle dvojače zaprl.

„Lepa družina, to!“ misli si krajcar, ko med svitle dvojače pade. „Dobro jutro vam vošim“, pozdravi, ko se je prve sramežljivosti znebil. „Mraz je zunaj“ še pristavi, da bi bil pogovor spodobno pričel, kajti rad bi se bil z elegantnimi dvojačami takoj spoprijaznil. Ali kako je naletel! „Čegav je pa ta-le?“ vpraša jedna drugo, tretja ga pa čez ramo pogleda in pravi: „Če vas zebe, bi bili uže lahko ostali, kjer ste bili; pri nas se ne bodete ogreli, kajti me se ne moremo z vami pečati, ker bi se ogulile ob vas. Če še ne veste, vam pa sedaj povem, da smo „od stanú“ hvala Bogu, vi ste pa plebejec, kajti „bore“-krajcar ste! Nas ljudje v hranilčke spravljajo, kdo se pa za vas zmeni, ha?“

V hranilčke?! Bože moj, kako se je krajcarju ta beseda v srce zarezala, kjer mu je kali založila, kali za slavohlepnost in ponosno nado. Več ni imel časa premišljevati, kajti Dragoslavček je mošnjiček premikastil, da so dvojače s krajcarjem vred zazvenčale, potem ga je vtaknil v žep in je šel s svojo Ančko na sprehod.

Rekel je, da sedaj, ko je kar h krati do tolišnjega premoženja prišel, si mora kaj kupiti; ona se je pa njegovim nazorom odločno upirala. Naposled prišlo je do kompromisa. „Le za ta „bore“ krajcar!“ prosil je Dragoslavček; „no, naj uže bo!“ pristavila je ona.

Vstopila sta v specerijsko štacuno. Komis se je Dragoslavčku skoraj da odkril in mu je poln „škarnicelj“ oslajenega sadja dal. Takoj na to pometel je pa jako elegantno krajcar v miznico. Hej, kolika je bila ondi uže družina, večinoma njegove enakosti. Hitro ji je jel svojo žalost razkladati, ki ga je uže v nežni mladosti zadela. „No, le počakaj, to še ni nič“, odgovori debel in povaljan, ves zamazan štirec, ki je po šnopsu smrdel, „le počakaj, da boš nekoliko stareji, potem boš še le zvedel, kaj je svet. Le tedaj nas obraja, kedar nas nima!“

Tega pa krajcar kar verjeti ni mogel.

Rudeča in zatečena roka komijeva med-nje seže ter je poleg več družih tudi „bore“-krajcar prijela. Prišla je bila namreč deklica po četrto funta sira in komij ji je dal iz goldinarja venkaj.

„Ah, tistega-le prosim“, vskliknila je, novi krajcar vgladavši. Doma ga je pokazala materi rekše: „Mati, spravila ga bom, ker je tako lep.“

Poiskala si je papirno škatljico. V taisti je bil shranjen uže sreber bogec in par uhanov, v katerih so se česki briljanti bliskali. V to družino položila je krajcar.

„No, si misli krajcar, to sicer še ni noben hranilček, vendar pa je jako prijetno bivališče.“ Mati je pa z nekim britko-sladkim nasmehom djala: „Prav lepo je to, da štediš, dete moje; toda če boš pri bore-krajcarjih začenjala, se bo še prav veliko Ljubljance uteklo, preden bo najinega stradanja konec.“

(Konec prihodnjič.)

Naši dopisi.

Iz Gorice 15. junija. (Izv. dop.) Zadnje „Novice“ so uže poročale, da je bil na Goriškem za veliko posestvo izvoljen knez Egon Hohenlohe, proti kateremu sta

se borila brezvspešno kandidata polit. društva „Unione“ grof Pace in pa kandidat slovenske in laške konservativne stranke grof Sigm. Attems. Med poslednjim in knezom Hohenlohe-tom je bilo prišlo do ožje volitve, pri kateri je dobil Hohenlohe 167, grof Attems pa 113 glasov. „Soča“ je izvrstno popisala vse spletko, ki so se vršile na korist konečnega zmagovalca. Predsedništvo „Unione“ je povdarjalo in tik pred volitvijo objavljalo v svojem glasilu „Corriere“, kako da je ono za pravico in sporazumljenje obeh narodnosti, ter je vabilo Slovence, naj bi na podstavi teh načel volili laškega kandidata. Koliko vere je dajati takim vabilom in vabam, razvidno je bilo celó iz iste številke onega lista, ki je na vso moč pisal proti Nabergerju na Tržaškem. Ko je prišlo do ožje volitve, pa je stopil knez Hohenlohe **zadnji trenotek** med „Unioniste“ ter razvil svoj program, v katerem naravnost trdi, da je „neprijatelj Slovencev“ in da se bo prenapetim težnjam slovanskim z vso močjo upiral v državnem zboru, češ, da s federalističnimi tendencijami se dela v pogubo države. Grof Attems pa je naravnost povdarjal pismeno, da hoče enakomerno potegovati se za obe narodnosti, torej prav v zmislu programa, kateri je z **besedami** objavila „Unione“ pri svoji ustanovitvi. Da bi se Lahoni izrezali, so sklenili zadnji trenotek ne glasovati kot društvo, ampak kot pojedinci! In rešili so tako svojo „čast“ in doslednost v sovrastvu proti Slovincem. Najhujše je pa to, da je Hohenlohe slovenskega kandidata premagal edino s pomočjo — slovenskih glasov. Okolo 30 Slovencev, med katerimi so največi slovenski bogatini na Goriškem, je glasovalo za Hohenloheta, tedaj za slovenskega neprijatelja! Med temi „zavednimi in rodoljubnimi bogatini“ ni še celó brez takih, ki so deželni poslanci! Sicer pa so se slovenski posestniki vedli odlično in je moralna zmaga v resnici na slovenski strani, v tem, ko se celó o podkupovanju govori v nasprotnem taborju. Tudi ni bilo knežje v poslednjem momentu zmago pridobivati si z razglaševanjem sovrastva nasproti Slovincem! Da se taki kandidati podpirajo od vladne strani za „dobe sporazumljenja“, bi bilo pa tudi čudno, ko bi Taaffejeva vlada ne imela tu in drugod mnogo čudnega tudi v drugih ozirih. Pa kaj hočemo, saj mi imamo tržaško in ne dunajske vlade; tržaška pa ima najboljše pomagalce na Goriškem v tukajšnjih nemških fabrikantih, ki se ravna po geslu: Duobus litigantibus tertius gaudet! Taka je pri nas!

Iz Ljubljane. (Od naših volitev za državni zbor) zmiraj še ne more k pokoju priti ona dolenskih mest. Razpravlja se sedaj vprašanje, je li postavna ali nepostavna. — Stvarne razprave tega vprašanja so gotovo koristne, čeravno se po vsem strinjamo z besedami centralnega volilnega odbora, „da bode konečno rešil to vprašanje državni zbor.“ — Stvarno je vprašanje samo za našo deželo rešeno v postavi, katero je veljavno tolmačil deželni zbor in politične oblasti. Vprašanje pa se rešuje soglasno s postavo tudi po naravnem čutji enakosti pravice. To čutje pa se gotovo žali, ako vaščani, katerim postava dovoljuje voliti lastne zastopnike v posredni volitvi, volijo neposredno poslanca mest in trgov. Izjemoma moglo bi se tako ravnanje postavno zagovarjati, ako bi se tako ravnalo pri vseh mestih in trgih vse kranjske dežele. Vsakdo pa čuti, da se krivica dela meščanskim volilcem, ako celó v tisti volilni skupini samo z enim mestom volijo vaščani, v vseh družih mestih ravno tiste skupine pa so izključeni z mestno občino združeni vaščani. Krivica postaja se ve da dejansko občutljiva, ako bi se hotelo pripu-

stiti, da bi v mestni skupini glasovi vaščanov celó odločevali. S tem bi izvoljenec ne bil več zastopnik mest in trgov, ampak izvoljenec vasi. — Mi bi se nikdar ne mogli strinjati z načeli, ki bi volilno pravico tako uničevali.

Ne moremo pa skleniti teh vrstic, da bi na kratko ne odgovorili na očitane izrečeno v tukajšnjem slovenskem listu: „da se naši državni poslanci bojé prof. Šukljeja.“

Res je, da so svarili tudi „naši državni poslanci“ pred kandidaturo Šukljejevo. To svarjenje narekavala jim je skrb za našo narodno stvar.

Pretek in izid dolenske volitve dokazal je, da je bilo svarjenje stvarno utemeljeno. Bojimo se, da bi izid te volitve ne imel še daljih nasledkov v državnem in deželnem zboru, kateri bi mogli naši narodni stvari prizadeti večjo škodo, kakor bi mogla biti korist še tolike nadarjenosti. — Sicer pa so z nami vred gotovo strmeli tudi naši državni poslanci, ravno z novega odlikovani po soglasnem zaupanju naše dežele v tem slovenskem listu brati tako očitane!

— (Gosp. P. Grasselli), novoizvoljeni župan ljubljanski, bil je ta ponedeljek ob 11. uri slovesno umeščen v navzočnosti gosp. deželnega predsednika, mestnih odbornikov in mnogotrajnega občinstva.

— („Šaljivi Slovenec.“) Zbirka najboljših kratkočasnic vseh stanov. Nabral Anton Brezovnik, učitelj. Pod gorenjim naslovom prišla je pred kratkim v Ljubljani na svetlo knjiga v mali 8°, obsejajoča 192 strani. Natisnila in založila sta jo Ig. v. Kleinmayr in Fed. Bamberg v Ljubljani. Cena jej je mehko vezani 60 kr. Gospod pisatelj gotovo ni imel malo truda pri zbiranju kratkočasnic in smešnic, predno je vse nabral, jih opilil ter potem primerno razvrstil za vsak stan posebe. Gotovo mu bode vsakdo hvaležen za njegovo delo, saj bode čitajoč podane smešnice preživel marsikatero uro veselo, zginila mu bode za trenotek skrb za vsakdanji pičli kruh, razvedrilo se mu bode lice in telo njegovo prošinile bode nove moči. — Mi moremo knjižico, koja se odlikuje z jako všečno unanostjo, vsakemu najtopleje priporočati. Namen knjižice te je, čitatelja razveseljovati in mu kako grenko uro osladiti, kar bode tudi gotovo dosegla ter tim načinom nagradila male stroške, koje knjižica stane.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — V ponedeljek vrnil se je presvitli cesar s Feldafinga nazaj na Dunaj. — O izidu volitev za državni zbor se merodajno sodi, da bo pripadalo k desnici 188 poslancev, k levici 132, k Coronijevev klubu 21, divjih, ki ne bodo pri nobenem klubu, pa bo 12, vseh skupaj postavno število 352 poslancev.

Nemška. — Cesar še ni popolnoma okreval, zato se še tudi ne vé, ali in v katere toplice ga pošljejo zdravniki to poletje.

Francoska. — Pogodba s Kitajci je sklenjena, veljave ima 10 let, vse dosedanje pogodbe ostanejo veljavne. Kitajci sprejeli so vse pogoje uže lani pripravljene pogodbe, pa več tudi ne.

Z Bosne-Hercegovine. — Proteklo soboto otvorila se je novo dodelana železnica z Mostara v Metkoviče v navzočnosti tamošnje vlade načelnika, držav-

nega denarskega ministra Kalaya, mnogih povabljenih gostov in domačega prebivalstva. Prvi vlak odpeljal se je z Mostara zjutraj ob 8. uri in došel je v Metkoviče ob 10. uri po dveurni vožnji. Župan in pa uradniki metkoviški pozdravili so na prvem vlaku dospevskega ministra Kalaya. Za vabljene goste naročeno je bilo kosilo. Z vlakom pripeljali so se tudi načelniki civilnih in vojaških uradov.

S to železnico storjen je zopet velik nov korak za boljšo prihodnost teh dežel, ker promet bo enako za osebe, vojaštvo in raznovrstne pridelke in izdelke odprt in v tem omogočeno blagostanje in povečana varnost teh krajev.

Kar se izrekoma tiče javne varnosti, čujejo se od dne do dne nasprotne si novice. Te dni trdile so z Srbske dohajajoča poročila, da je v Bosni nastal upor, tamošnji uradni krogi naznanili so pa takoj, da je to po vsem izmišljeno. Vrh tega pa še poroča „Politische Corresp.“ kot posebno znamenje časa, da se pripravljajo cele turške družine izrekoma rod Gepen, ki šteje 500 oseb, za izselitev iz Bosne, ter da so namenjeni preseliti se v Malo Azijo; kar pa je najbolj zanimivo, je vzrok predstoječe izselitve, in to je pomanjkanje zaslужka. Omenjene turške družine živeli so do sedaj od ropa, izrekoma oropavale so turške tovornike, ki so preskrbavali z živežem vojake. Zdaj pa ropanje ne nese več, toraj hajd naprej v Malo Azijo, kjer se dá še kaj zaslužiti.

Angleška. — Zmešnjave v vladinih krogih, ki so nastale po odstopu Gladstonovem, še niso poravnane. Poglavitna zapreka je v tem, da ima liberalna stranka in v nji Gladston v zbornici poslancev še zmiraj odločno večino. Da nad 50 Gladstonovih pristašev pri zadnjem odločilnem glasovanju v zbornici ni bilo navzočih, to je dalo Gladstonu povod za odstop, toda, če stranka Gladstona ne zapusti, tedaj lahko novi vladi v par dneh nezaupnico dá in potem mora ta zopet odstopiti. Zato je bajè Salisbury, ki ima sestaviti novo konservativno ministerstvo, stavil za sprejem vlade pogojev, da ga liberalna stranka pred novimi volitvami, to je, pred novembrom t. l. ne napada.

Liberalna stranka pa more novi vladi to sam sedaj obljubiti, če bi Gladston sam to želel ali pa če stranka Gladstona hoče zapustiti.

Ker vrh tega kraljice ni bilo na Angleškem, zavlekla se je kriza še bolj, in tako se danes po preteku več kot 8 dni še le poroča nekako uradno, da je Salisbury prevzel nalogo iz rok kraljice, sestaviti novo ministerstvo.

Španjska. — Odkar je vročina nastopila, prikazuje se tudi tukaj zopet kolera in se širi od dne do dne gledé okuženih krajev in števila obolelih. — Iz Madrida brzojavlja se včerajšnjega dne, da je tam 7 oseb za kolero obolelo, 1 umrla, v Murciji pa jih je 105 obolelo, 46 pa umrlo.

Žitna cena

v Ljubljani 10. junija 1885.

Hektoliter: pšenice domače 7 gold. 15 kr. — banaške 7 gold. 79 kr. — turšice 5 gold. 85 kr. — soršice 6 gold. 67 kr. — rži 5 gold. 85 kr. — ječmena 5 gold. 36 kr. — prosa 5 gold. 85 kr. — ajde 4 gold. 71 kr. — ovsa 3 gold. 57 kr. — Krompir 4 gold. 40 kr. 100 kilogramov.